

วิกฤตอุตสาหกรรมเหล็กไทยและมาตรการแก้ไข

กลุ่ม 10 สมาคมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหล็กไทยเป็นกลุ่มสมาคมที่ประกอบด้วยกลุ่มผู้ผลิตเหล็กทรงแบน เหล็กทรงยาว ผู้ใช้/แปรรูปและสนับสนุนการผลิตเหล็กของประเทศไทย ปัจจุบันมีสมาชิกรวมกว่า 510 บริษัท ประกอบด้วย

- (1) สมาคมการค้าผู้ผลิตเหล็กแผ่นเคลือบสังกะสี
- (2) สมาคมผู้ผลิตท่อโลหะและแปรรูปเหล็กแผ่น
- (3) สมาคมผู้ผลิตเหล็กโครงสร้างรูปพรรณรีดร้อน
- (4) สมาคมผู้ผลิตเหล็กทรงยาวด้วยเตาอาร์คไฟฟ้า
- (5) สมาคมเหล็กแผ่นรีดเย็นไทย
- (6) สมาคมเหล็กแผ่นรีดร้อนไทย
- (7) สมาคมโลหะไทย
- (8) สมาคมพัฒนาสแตนเลสไทย
- (9) สมาคมชุบสังกะสีไทย
- (10) สมาคมเหล็กไทย

กลุ่ม 10 สมาคมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหล็กไทย

ที่มา :

เกิดจากการรวมตัวกันของสมาคมผู้ผลิตเหล็กในประเทศจำนวน 7 สมาคมประกอบด้วยสมาชิก 472 บริษัท ภายหลังจากยื่นเรื่องต่อนายกรัฐมนตรี (พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา) และเข้าพบรองนายกรัฐมนตรี ดร. สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ ตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เมื่อวันที่ 3 พ.ย. 2558 เพื่อนำเสนอปัญหาและหารือ แนวทางในการแก้ไขปัญหาวิกฤติอุตสาหกรรมเหล็ก และปัจจุบันมีสมาคมที่เข้าร่วมเป็นพันธมิตรรวม 10 สมาคม และมีสมาชิกรวมกันกว่า 510 บริษัท มีปริมาณการจ้างงานทางตรงรวมกว่า 48,600 อัตรา (ยังไม่รวม EAF)

การดำเนินการที่ผ่านมา:

กระทรวงอุตสาหกรรม

ม.ค. 2559: เข้าพบ รว.อก. อรรชกา สืบดูเรื่อง ได้มอบหมายให้ เลขาธิการ สมอ. เป็น Mr. Steel ประสานงานและดำเนินการร่วมกับกลุ่มฯ

พ.ค. 2561: เข้าพบ รว.อก. อุตตม สาวนายน ได้มอบหมายให้ สศอ. ประสานและดำเนินการแผนงาน อุตสาหกรรมเหล็ก 4.0, นโยบายห้ามตั้ง/ขยายโรงงานผลิตเหล็กเส้นเสริมคอนกรีตฯ

พ.ย. 2562: เข้าพบ รว.อก. สุริยะะ จึงรุ่งเรืองกิจ รับข้อเสนอโยบาย Made in Thailand ดำเนินการ ร่วมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

กลุ่ม 10 สมาคมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหล็กไทย

การดำเนินการที่ผ่านมา (ต่อ):

กระทรวงพาณิชย์

ก.ค. 2558: เข้าพบ รมว.พณ. พล.อ. ฉัตรชัย สาริกัลยะ ขอสนับสนุนมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด และหลบเลี่ยงมาตรการทางการค้า (Anti-Circumvention)

ต.ค. 2558: เข้าพบ รมว.พณ. อภิรดี ตันตราภรณ์ ขอสนับสนุนมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด และหลบเลี่ยงมาตรการทางการค้า (Anti-Circumvention)

ส.ค. 2562 - ก.ค. 2563: เข้าพบ รมว.พณ. จุรินทร์ ลักษณะวิศิษฐ์ โดยได้มอบหมายให้ อธิบดี และรองอธิบดี กรมการค้าต่างประเทศ เป็น Mr. Steelประสานงาน และดำเนินการร่วมกับกลุ่มฯ รวมถึงดำเนินการเรื่อง พรบ.ตอบโต้การหลบเลี่ยงมาตรการทางการค้า (Anti-Circumvention)

กระทรวงคมนาคม

ก.ย. 2563: เข้าพบ รมว.คค. ศักดิ์สยาม ชิดชอบ เห็นชอบผลักดันนโยบาย Made in Thailand

กระทรวงการคลัง

ก.ค. 2559 – ก.ย. 61: เข้าพบ ปลัด กค. สมชัย สัจจพงษ์ แต่งตั้งผู้แทนกรมศุลกากรเป็น Mr.Steel จัดตั้งคณะทำงานและลงนาม MOU ร่วมกันระหว่าง กรมศุลกากร – กลุ่ม 7 สมาคมเหล็กฯ

ความสำคัญของอุตสาหกรรมเหล็กไทย

อุตสาหกรรมเหล็กถือเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก เนื่องจากเหล็กเป็นวัตถุดิบพื้นฐานที่ป้อนเข้าสู่ภาคการผลิตในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ ก่อสร้าง เครื่องจักรกล เครื่องใช้ไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์อาหารเครื่องดื่ม เป็นต้น

ปัจจุบัน ไทยถูกจัดว่าเป็นผู้นำเข้าสู่ศูทธิรายใหญ่อันดับ 2 ของโลก รองจากสหรัฐอเมริกา ปี 2565 ไทยมีปริมาณการบริโภคสินค้าเหล็ก 16.4 ล้านตัน เป็นสินค้าที่ผลิตในประเทศเพียง 7.1 ล้านตัน อุตสาหกรรมในประเทศมีการใช้อัตรากำลังการผลิตเพียง 30.1% เท่านั้น

ในหลายประเทศได้ให้ความสำคัญต่ออุตสาหกรรมเหล็กเป็นอย่างมาก เช่น กรณีสหรัฐอเมริกา กำหนดเป้าหมายการใช้อัตรากำลังการผลิตต้องไม่ต่ำกว่า 80% ด้วยการดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและรักษาอุตสาหกรรมเหล็กในประเทศไว้ ปธน.ทรัมป์ ได้กล่าวไว้ว่า “*หากคุณไม่มีเหล็ก คุณไม่มีประเทศ*” (If you don't have Steel, you don't have a Country) กรณีประเทศอินเดีย มีการจัดตั้งกระทรวงเหล็ก (Ministry of steel) เพื่อดูแลและส่งเสริมอุตสาหกรรมเหล็กภายในประเทศ เป็นต้น

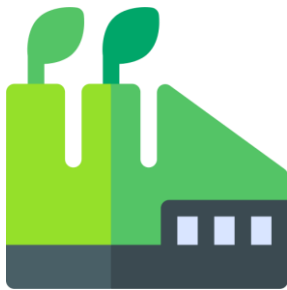
ในปี 2564 รศ.ดร.อัทธ์ พิศาลวานิช ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ได้มีรายงานวิเคราะห์ผลจากการบริโภคเหล็กในประเทศและต่างประเทศต่อเศรษฐกิจไทย จากข้อมูลเปรียบเทียบในปี 2562

- 1) กรณีบริโภคสินค้าเหล็กนำเข้าทั้งหมด 100% จะส่งผลให้ GDP หดตัว 0.88% และการจ้างงานทั้งระบบเศรษฐกิจลดลง 260,000 คน มูลค่า 43,881 ล้านบาท
- 2) กรณีบริโภคสินค้าเหล็กในประเทศทั้งหมด 100% จะช่วยให้เกิดการขยายตัวของ GDP ถึง 1.12% มีการจ้างงานทั้งระบบเศรษฐกิจถึง 330,000 คน มูลค่า 56,419 ล้านบาท

ประเด็นหลัก – การแข่งขันที่ไม่เท่าเทียมกัน

1. ปัญหาปัจจุบัน – การแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม

- ทุนจีนและการอุดหนุนจากรัฐบาลจีน
- การกีดกันทางการค้าจากกลุ่มประเทศที่เจริญแล้ว
- สินค้าด้อยมาตรฐาน
- อุปสรรคโครงสร้างต้นทุนพลังงาน
- ขาดความมั่นคงทางวัตถุดิบ
- การใช้กำลังการผลิตต่ำ
- ภาระหนี้สินจากการลงทุนที่ผ่านมา

2. ปัญหาใหม่ – การเปลี่ยนผ่านไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

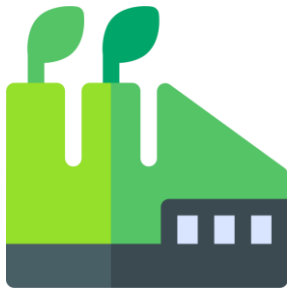
- ความไม่แน่นอนของเทคโนโลยีใหม่
- พลังงานสะอาดบนต้นทุนที่แข่งขันได้
- การขาดแคลนวัตถุดิบที่จำเป็น
- ความไม่แน่นอนของตลาด
- การอุดหนุนและการกีดกันทางการค้าจากกลุ่มประเทศที่เจริญแล้ว
- ภาระการลงทุนรอบใหม่

ประเด็นหลัก – การแข่งขันที่ไม่เท่าเทียมกัน

1. ปรับให้แข่งขันเท่าเทียมกัน

- การอุดหนุนจากรัฐบาลไทย
- มาตรฐานสินค้าสากล
- เปิดเสรีอุตสาหกรรมพลังงาน
- รัฐบาลช่วยจัดหา/สนับสนุนการลงทุนทางวัตถุดิบ
ตปท.

2. ยอมรับความไม่เท่าเทียม

- อุตสาหกรรมเหล็กไทยแข่งขันบนกติกาของไทย
- ป้องกันทางการค้าไม่เป็นธรรมจากกลุ่มประเทศที่อุดหนุน
หรือทุ่มตลาด
- มาตรฐานสินค้าไทย

การอุดหนุนของ USA

US Inflation Reduction Act

\$891 billion

- \$220–372 billion in energy
- \$67–183 billion in manufacturing
- \$28–48 billion in building retrofits and energy efficiency
- \$33–436 billion in transportation
- \$22–26 billion in environmental justice, land use, air pollution reduction and/or resilience
- \$3–21 billion in agriculture

CHIPS and Science Act

\$280 billion

- \$39 billion in subsidies for chip manufacturing
- 25% investment tax credits for costs of manufacturing equipment
- \$13 billion for semiconductor research and workforce training

การอุดหนุนของ EU

Green Deal Industrial Plan

European Green Deal Investment Plan €1 trillion including

- InvestEU €279 billion
- EU Budget €503 billion
- Just Transition Mechanism €100 billion
- National Co-financing structural funds €114 billion
- EU ETS €25 billion

Green Deal Industrial Plan Net-Zero Industry Act and Critical Raw Materials Act

- net zero eco-system €100 billion
- €225 billion of loans and €20 billion of grants

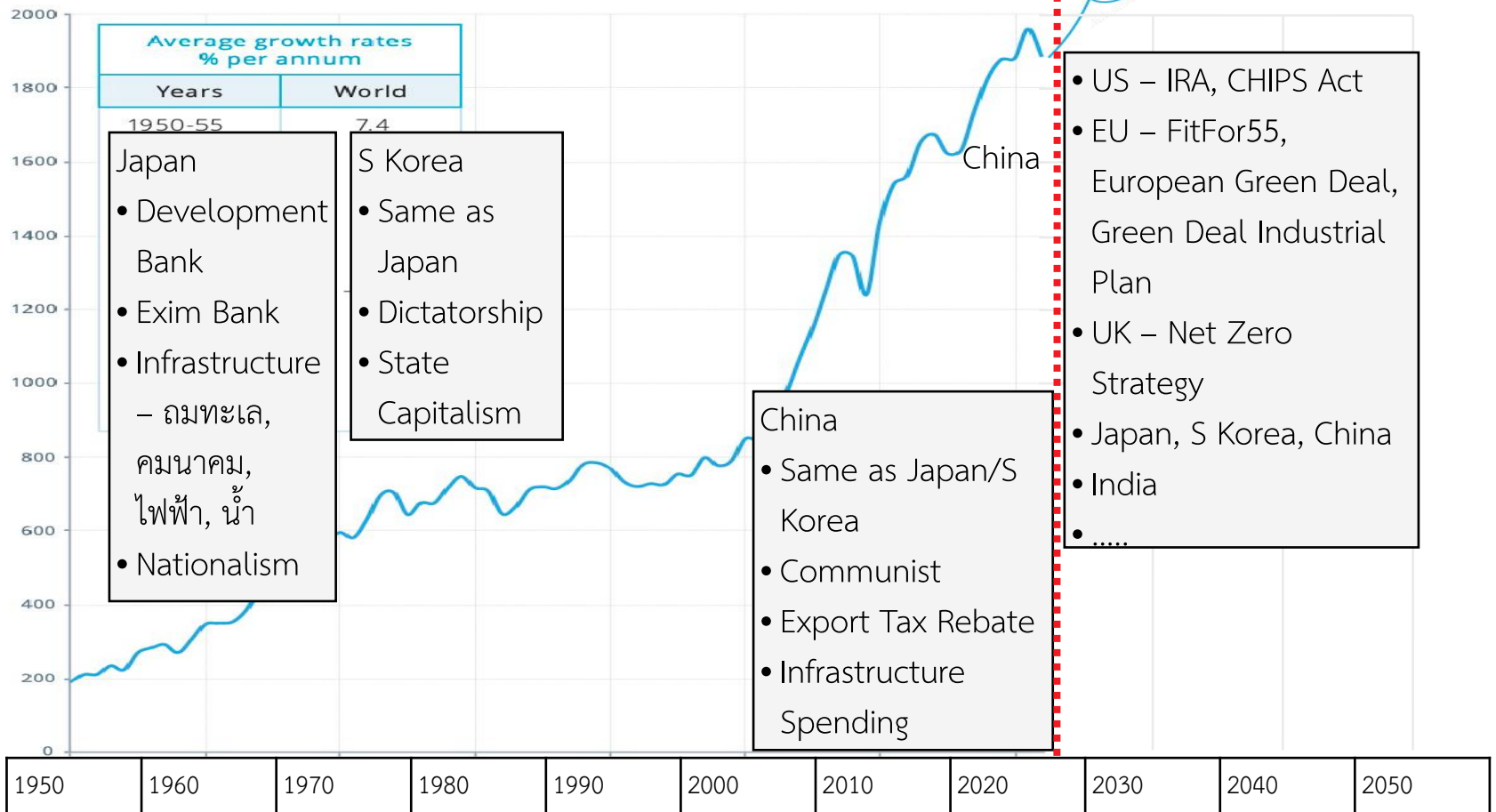
Commission européenne
European Commission

การอุดหนุนของ EU

<p>(1) Upstream via Energy, Technology, Raw Materials Sectors</p>	<p>(2) Direct to Steel Sector</p>	<p>(3) Downstream via Market and Consumers</p>
<ul style="list-style-type: none"> • European Green Deal Investment Plan €1tn • Green Deal Industrial Plan €250bn • Net-Zero Industry Act • Critical Raw Materials Act • Waste Shipment Regulation • 10 million mt/year of domestic hydrogen production by 2030 	<ul style="list-style-type: none"> • Germany – ThyssenKrupp €2bn • Germany – Salzgitter €1bn • France – ArcelorMittal €850m • Spain – ArcelorMittal €450m • Belgium – ArcelorMittal €280m • Slovakia – US Steel €300m 	<ul style="list-style-type: none"> • EU Tariff Rate Quota • CBAM • US-EU Global Arrangement on Sustainable Steel and Aluminum (GSA)

Modern history ของอุตสาหกรรมเหล็ก

million tonnes, crude steel production

แผนแม่บทอุตสาหกรรมเหล็กไทย

- Government
- Policy Framework
 - Energy Market – Renewable Electricity, 3rd Party Access, Green Hydrogen
 - Government Support & Direct Investments in Clean Energy, CCUS, Green Hydrogen
 - Market Regulations – Embedded Carbon, Level Playing Field
 - Investment Incentives
 - Financial Support

- Banks & Financial Community
- Taxonomy

- Customers
- Market for Green Steel products

- Private Sector
- Coalition of the willing
 - Inventorise existing fleet and new projects
 - Define *Green Steel*
 - Roadmap to Net Zero Steel
 - Raw Materials Supply
 - Technology

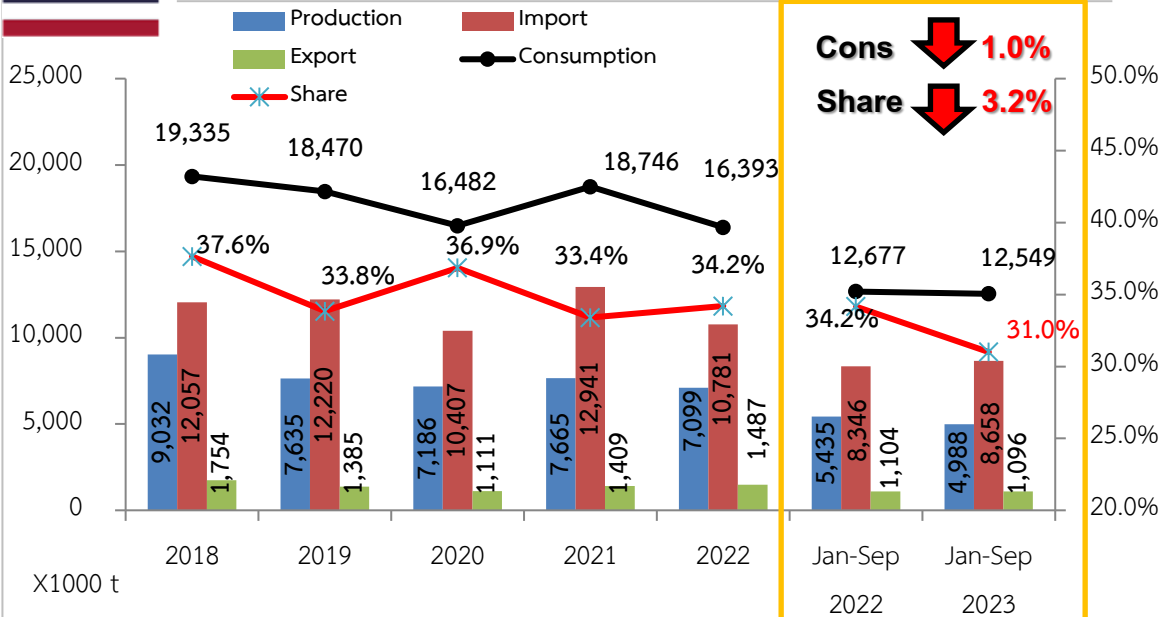
สรุปสถานการณ์อุตสาหกรรมเหล็ก

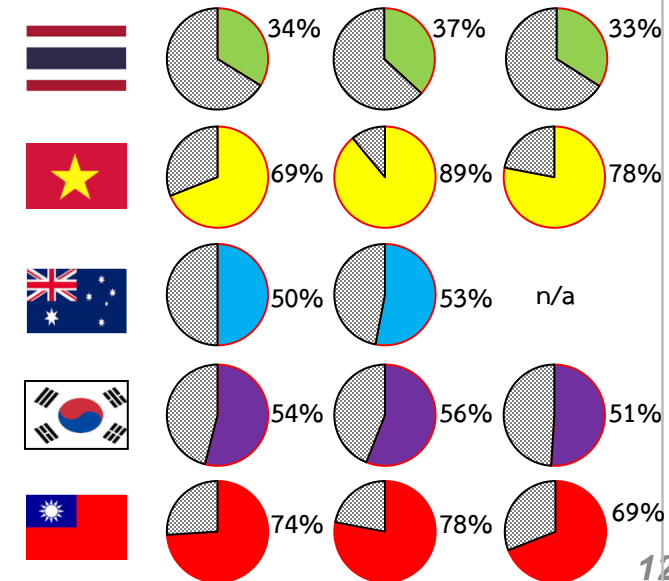
ข้อมูลเปรียบเทียบการผลิตและส่งออกเหล็กของจีนระหว่างปี 2556-2566

ปริมาณการบริโภคสินค้าเหล็กสำเร็จรูปของไทย

เปรียบเทียบอัตราการใช้กำลังการผลิตของไทยและประเทศอื่นๆ

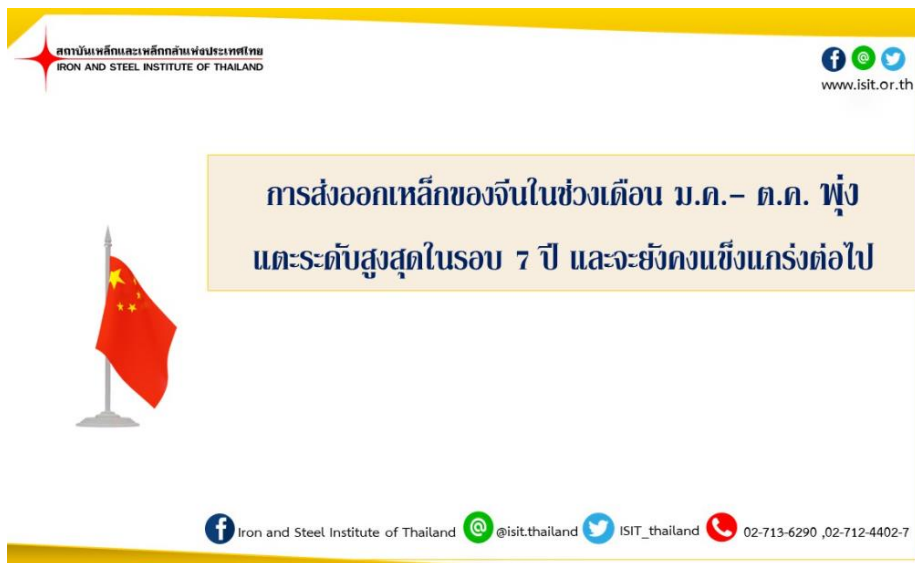
สถานการณ์การผลิตและบริโภคเหล็กของไทย

ภาพรวม : ม.ค.-ก.ย. 66 ประเทศไทยมีการใช้กำลังการผลิตเหล็กเพียง **28.2%** และมีสัดส่วนการใช้สินค้าเหล็กในประเทศเพียง **31.0%** แสดงให้เห็นว่าในภาพรวมปัญหาหลักเกิดจากสินค้าในประเทศถูกสินค้านำเข้าแย่งส่วนแบ่งตลาด ซึ่งส่งผลกระทบต่ออัตราการใช้กำลังการผลิต

	กำลังการผลิต (ล้านตัน)	อัตราใช้ กำลังการผลิต (%)	สัดส่วนบริโภค ในประเทศ (%)	หมายเหตุ
1. สินค้าเหล็กทรงยาว :	14.57	31.5%	56.7%	
1.1 Bar & HR Section	11.96	32.3%	80.8%	เกิดปัญหา Overcapacity ภายในประเทศ (ควรต้องชะลอหรือระงับการตั้งโรงงานใหม่ และ/หรือควรววมกิจการ)
1.2 Wire rod	2.61	27.7%	34.4%	พบปัญหาจากสินค้านำเข้าโดยเฉพาะเหล็กกล้าเจือจากจีนและเหล็กจากเวียดนาม
2. สินค้าเหล็กทรงแบน :	9.00	22.9%	39.5%	
2.1 HR Plate	1.10	13.6%	41.4%	พบปัญหาการหลบเลี่ยงมาตรการทางการค้าจากการนำเข้าสินค้าเหล็กกล้าเจือ และเหล็กแผ่นหน้ากว้าง
2.2 HR Sheet	7.90	24.2%	33.1%	
2.3 CR Sheet	3.39	59.7%	57.7%	อัตราการบริโภคเหล็กในประเทศต่ำส่วนหนึ่งเกิดจากมีการนำเข้าจากเกาหลีใต้สำหรับอุตสาหกรรมเหล็กแผ่นเคลือบ
2.4 HDG & EG	1.97	54.2%	34.6%	ปริมาณการนำเข้าสินค้าจากจีนเพิ่มสูงหลังประกาศยุติการไต่สวน AD
2.5 Tin Plate & Tin Free	0.76	31.3%	52.6%	พบการนำเข้าสินค้า Tin Plate จากจีนเป็นปริมาณมาก
2.6 Other Coated	0.83	50.4%	27.8%	พบการนำเข้าสินค้าเหล็กกล้าเจือเคลือบสีซึ่งเป็นการหลบเลี่ยงมาตรการทางการค้าที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ข่าวสถานการณ์เหล็ก

10 เดือนแรกปี 2566 จีนสร้างสถิติส่งออกเหล็กสูงสุดในรอบ 7 ปี!!

สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย
IRON AND STEEL INSTITUTE OF THAILAND

www.isit.or.th

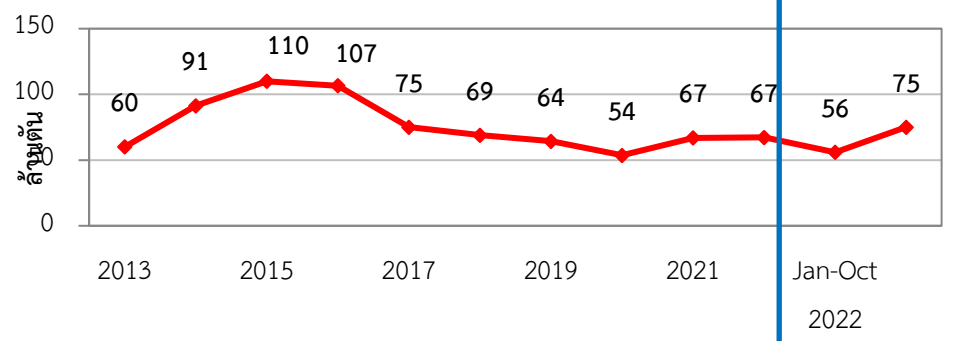
การส่งออกเหล็กของจีนในช่วงเดือน ม.ค. – ต.ค. พุ่ง
แตะระดับสูงสุดในรอบ 7 ปี และจะยังคงแข็งแกร่งต่อไป

Iron and Steel Institute of Thailand @isit.thailand ISIT_thailand 02-713-6290 ,02-712-4402-7

Source:

สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย (ISIT), S&P Global Commodity Insights

ข้อมูลการส่งออกเหล็กของจีนระหว่างปี 2556-2566

- ม.ค. – ต.ค 66 จีนทำสถิติปริมาณส่งออกเหล็กรวม 75 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 19 ล้านตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 34.8% สร้างสถิติสูงสุดในรอบ 7 ปี
- ผู้ผลิตเหล็กจีนยังคงมีการผลิตในอัตราที่สูงอย่างต่อเนื่อง สวนทางกับสถานการณ์ความต้องการบริโภคเหล็กในจีน ยังคงตกต่ำจากสภาวะถดถอยของภาคอสังหาริมทรัพย์
- ปี 2567 คาดการณ์ว่าจีนจะยังคงส่งออกเหล็กเพิ่มขึ้นต่อไป สร้างความกังวลต่อปัญหาการท่วมตลาดและราคาเหล็กโลก

หมายเหตุ: นอกจากนี้ OECD และกลุ่ม G7, G20 ได้มีการหารือเพื่อแก้ปัญหา excess capacity โดยได้จัดตั้ง Global Forum on Steel Excess Capacity (GFSEC) แต่ปัญหายังคงมีอยู่ และล่าสุดพบปัญหาจีนเปลี่ยนรูปแบบการลงทุน โดยย้ายฐานผลิตและใช้เครื่องจักรเก่าจากโรงงานที่ถูกปิดในประเทศออกไปตั้งโรงงานที่ประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคใกล้เคียง ส่งผลให้กำลังการผลิตรวมของโลกไม่ได้ลดลง

ข่าวสถานการณ์เหล็ก

“มาเลเซียประกาศระงับการลงทุนในอุตสาหกรรมเหล็กเป็นเวลา 2 ปี”

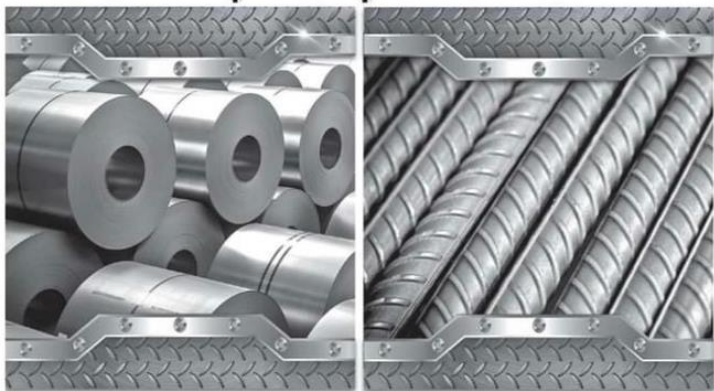
Source: www.theedgemaalaysia.com

- 15 ส.ค. 66 มาเลเซียประกาศนโยบายห้ามตั้ง/ขยายโรงงานผลิตเหล็กและเหล็กกล้าทุกประเภทเป็นระยะเวลา 2 ปี เพื่อจัดการกับปัญหา Overcapacity ในอุตสาหกรรมเหล็กของมาเลเซีย
- สืบเนื่องจากแผนแม่บทอุตสาหกรรมใหม่ (New Industrial Master Plan: NIMP 2030) ที่ต้องการขับเคลื่อนไปสู่การผลิตสินค้าเหล็กที่เพิ่มมูลค่าสูงด้วยเครื่องจักรที่ลดการปลดปล่อยคาร์บอนหรือเทคโนโลยีคาร์บอนต่ำ
- ทั้งนี้ โรงงานใหม่ที่เข้าหลักเกณฑ์ NIMP 2030 จะได้รับยกเว้นให้สามารถขอรับใบอนุญาตได้ โดยจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 12 ข้อที่ถูกกำหนดขึ้นใหม่

ข่าวสถานการณ์เหล็ก

"อุตสาหกรรมเหล็กไทย" เข้าสู่วิกฤติ เปิดเบี่ยงลึก "จีนทุ่มตลาด-ทุบกำลังการผลิตในประเทศ"

**"อุตสาหกรรมเหล็กไทย" เข้าสู่วิกฤติ
เปิดเบี่ยงลึก "จีนทุ่มตลาด-ทุบกำลังการผลิตในประเทศ"**

Source: ไทยรัฐ

การเสนอมาตรการแก้ไขปัญหา

- 1) การแก้ไขปัญหาการค้าที่ไม่เป็นธรรม
- 2) การแก้ปัญหา Overcapacity ภายในประเทศ
- 3) การแก้ปัญหาต้นทุนพลังงาน
- 4) การเร่งสนับสนุนหรือผลักดันมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม
- 5) การผลักดันโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (PPP)

- ประเทศไทยนำเข้าสุทธิ "สินค้าเหล็ก" มากสุดเป็นอันดับสองของโลก รองจากสหรัฐอเมริกา
- อัตราการใช้กำลังการผลิตอยู่ในระดับวิกฤติ แม้ปี 2566 ประเทศไทยมีแนวโน้มความต้องการใช้ปรับตัวดีขึ้น แต่การผลิตสินค้าเหล็กภายในประเทศกลับสวนทางกัน โดยช่วงแรกของปีปริมาณการผลิตเหล็กในไทยลดลงกว่า 10% โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ช่วงไตรมาสสองที่มีปริมาณการผลิตลดลงกว่า 36% ส่งผลให้ปัจจุบัน อุตสาหกรรมเหล็กในประเทศมีอัตราการใช้กำลังการผลิตต่ำกว่า 30% เทียบกับการใช้กำลังการผลิตเหล็กของโลกเฉลี่ยที่ 75%
- ปริมาณสินค้าเหล็กนำเข้าเพิ่มมากขึ้นถึง 19% โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าเหล็กทุ่มตลาดจากจีน โดยใช้ช่องทางใหม่ 2 ช่องทาง คือ
 - 1) การเพิ่มและกระจายโกดังสินค้าในประเทศไทย โดยใช้วิธีการเลือกนำสินค้าที่สามารถทดแทนสินค้าที่ถูกใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (AD) รวมทั้งสินค้าที่ยังไม่มี มอก.ประเภทบังคับ แล้วใช้คนจีนขายโดยตรงถึงมือผู้ใช้ในราคาทุ่มตลาด
 - 2) การขายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์โดยผู้ประกอบการจีน ไม่มีโรงงานผลิตจริงแต่เป็นโกดังสินค้าพร้อมขายเท่านั้น ทำให้ไม่ต้องถูกควบคุมภายใต้กฎหมายข้อบังคับต่างๆของกรมโรงงานอุตสาหกรรม

2. ความคืบหน้าการแก้ไขวิกฤตอุตสาหกรรมเหล็ก

2.1 การประชุมหารือร่วมกับ สมอ. – กลุ่ม 10 สมาคมฯ (กลุ่ม 7 สมาคมฯ เดิม) ดำเนินจัดการประชุมรายเดือนอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ ม.ค. 59

- การกำหนดมาตรฐานสินค้าเหล็กและเหล็กกล้า รวม 37 ฉบับ
- การเสนอข้อคิดเห็นแก้ไขพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- การดำเนินโครงการ National Single Window (NSW)
- การจัดกิจกรรมอบรมสัมมนา Knowledge Management 4 ครั้ง

2.2 ร่างแผนพัฒนาอุตสาหกรรมเหล็ก 4.0

แผนงาน 1 สร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบ (Raw Material Security)	แผนงาน 2 ปรับโครงสร้าง อุตสาหกรรมเหล็ก (Industry Restructuring)	แผนงาน 3 พัฒนาตลาด มุ่งสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน (Market Development to Circular Economy)
1.1 ส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมเหล็กขั้นต้นในประเทศไทย 1.2 ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบในประเทศ 1.3 ส่งเสริมการจัดหาวัตถุดิบจากต่างประเทศ	2.1 แก้ไขปัญหาการกักตุนเกินกว่าความต้องการบริโภคของเหล็กเส้นเสริมคอนกรีต และแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายการใช้กำลังการผลิตต่ำ 2.2 ส่งเสริมให้มีการควบรวมกิจการ 2.3 ส่งเสริมนวัตกรรมและการผลิตสินค้าหลัก 2.4 ส่งเสริมการผลิตเหล็กขั้นคุณภาพพิเศษและโลหะผงวิทยา 2.5 ส่งเสริมการลงทุนปรับปรุงเทคโนโลยีให้ทันสมัยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งสู่เป้าหมายการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ 2.6 สนับสนุนมาตรการจูงใจผู้ประกอบการลงทุน และสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	3.1 ส่งเสริมการส่งออกสินค้าเหล็กไทยไปยังตลาดเพื่อนบ้าน และตลาดอื่นๆ 3.2 ส่งเสริมการพัฒนาตลาดพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การพัฒนากระบวนการโลจิสติกส์ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ 3.3 ส่งเสริมการร่วมมือในกลุ่มอุตสาหกรรม (Intra-cluster innovation) พัฒนาและนวัตกรรมไปสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

2. ความคืบหน้าการแก้ไขวิกฤตอุตสาหกรรมเหล็ก

2.2.1 ความคืบหน้ากิจกรรมตามร่างแผนพัฒนาอุตสาหกรรมเหล็ก 4.0

- (1) มาตรการห้ามตั้ง/ขยายโรงงานผลิตเหล็กเส้นเสริมคอนกรีตหรือเหล็กแท่งเล็กสำหรับเหล็กเส้นเสริมคอนกรีต
- (2) มาตรการสนับสนุนการใช้สินค้าในประเทศ Made in Thailand

2.2.2 ข้อเสนอมาตรการเร่งด่วนตามร่างแผนฯ ที่กลุ่ม 10 สมาคมฯ นำเสนอ

- (1) กำหนดนโยบายระงับการส่งออกเศษเหล็ก เพื่อส่งเสริมการใช้วัตถุดิบในประเทศและสงวนวัตถุดิบต้นน้ำในปริมาณพอเพียงและต้นทุนต่ำ
- (2) มาตรการห้ามตั้ง/ขยายโรงงานผลิตเหล็กแผ่นรีดร้อน (เพิ่มเติมจากกรณีเหล็กเส้นเสริมคอนกรีตหรือเหล็กแท่งเล็กสำหรับเหล็กเส้นเสริมคอนกรีต) เพื่อแก้ไขปัญหากำลังการผลิตเกินกว่าความต้องการบริโภคและปัญหาอัตราการใช้กำลังการผลิตต่ำของสินค้าเหล็กแผ่นรีดร้อน
- (3) นโยบายส่งเสริมการใช้เหล็กในโครงการร่วมลงทุนภาครัฐเอกชน (PPP) ต่อยอดมาตรการ Made in Thailand
- (4) ส่งเสริมให้โครงการภาครัฐเลือกใช้สินค้าเหล็กในประเทศที่ผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียวตั้งแต่ระดับ 4 ขึ้นไป เพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนปรับปรุงเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งสู่เป้าหมายการ Net Zero Carbon

2.2.3 พิจารณานับสนุนแผนพัฒนาอุตสาหกรรมเหล็ก 4.0 ต่อไป

3. ข้อเสนอแนะทางแก้ไขวิกฤตอุตสาหกรรมเหล็ก

3.1 มาตรการสงวนเศษเหล็กเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าเหล็กในประเทศ

สถานการณ์ปัจจุบัน

ปัจจุบันความต้องการใช้เศษเหล็กในประเทศมีปริมาณ 6 ล้านตัน โดยมี Supply ในประเทศประมาณ 4 ล้านตัน และต้องนำเข้าอีก 2 ล้านตัน ในขณะที่มีการส่งออกเศษเหล็กไปต่างประเทศจำนวน 4 แสนตัน (ประมาณ 10% ของ Supply ในประเทศ)

ข้อเสนอ

ห้ามส่งออกเศษเหล็ก หรือ เก็บภาษีส่งออกเศษเหล็ก (Export Tax) ยกเว้นเศษเหล็กที่ในประเทศไม่สามารถใช้ได้ หรือเศษเหล็กมูลค่าสูงที่จำเป็นต้องส่งออกเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมเหล็กคุณภาพสูง เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์

ประโยชน์จากการมาตรการสงวนเศษเหล็กสำหรับการใช้ภายในประเทศ

- (1) เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมที่กำลังเกิดขึ้นเช่น CBAM ของ EU เนื่องจากเศษเหล็กจัดอยู่ในกลุ่มวัตถุดิบประเภท Zero CO₂ Emission รวมถึงต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายในอนาคต
- (2) สร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบของผู้ผลิตเหล็กในประเทศ เนื่องจากผู้ผลิตเหล็กทั่วโลกเริ่มเปลี่ยนมาใช้เตาหลอม EAF ที่ใช้เศษเหล็กเป็นวัตถุดิบแทนการใช้เตา Blast Furnace ที่ปล่อย CO₂ > 2 เท่า จะเกิดปัญหาขาดแคลนเศษเหล็กรุนแรงมากขึ้นในอนาคต
- (3) ส่งเสริมนโยบาย BCG Model ของรัฐบาลเนื่องจากเศษเหล็กถือเป็นวัสดุหมุนเวียน (Circular Materials)
- (4) รัฐสามารถเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ได้เพิ่มขึ้นประมาณ 390 ล้านบาท/ปี จากปริมาณการซื้อขายในประเทศที่เพิ่มขึ้น 400,000 ตัน/ปี (คำนวณราคาเศษเหล็ก 14,000 บาท/ตัน)

มาตรการประเทศต่างๆ

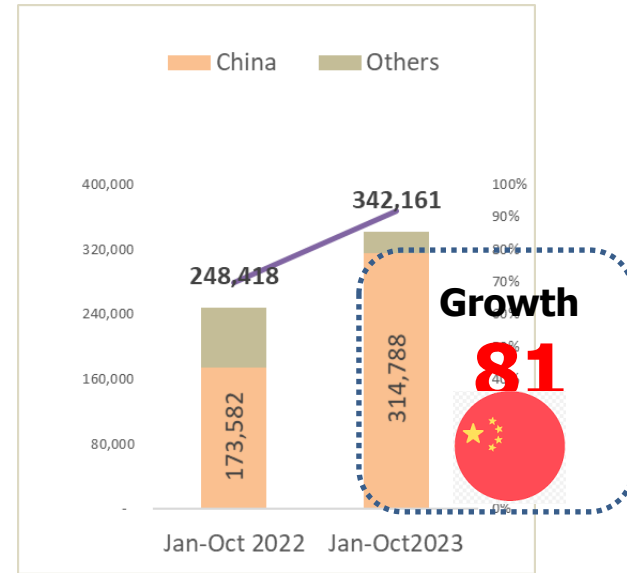
มาเลเซีย: กระทรวงการค้าระหว่างประเทศและอุตสาหกรรม ออกประกาศราชกิจจานุเบกษาห้ามการส่งออกเศษจากเหล็ก ทองแดง นิกเกิล และอะลูมิเนียม

3. ข้อเสนอแนวทางแก้ไขวิกฤตอุตสาหกรรมเหล็ก

3.2 การควบคุมสินค้าเหล็กโครงสร้างสำเร็จรูป (พิกัด 7308) ที่นำเข้าจากต่างประเทศ

สถานการณ์

การนำเข้าสินค้าเหล็กโครงสร้างสำเร็จรูปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะจากจีนและเวียดนาม ซึ่งเป็นการนำเข้าทั้งระบบ Eco system เดือน มค-ตค 66 สัดส่วนการนำเข้าจากจีนสูงถึง **92%** (เพิ่มสูงขึ้นจากปีก่อน **81%**) และเวียดนาม **3%** ทั้งนี้ ประเมินการว่าปี 2023 ปริมาณนำเข้าจากจีนอาจพุ่งสูงถึง 4 แสนตัน ซึ่งเหล็กโครงสร้างสำเร็จรูป ยังไม่มีมาตรฐาน มอก.โดยอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนผู้บริโภค

ข้อเสนอ

- (1) กำหนดให้วัสดุที่เป็นส่วนประกอบของโครงสร้างเหล็กสำเร็จรูปควรต้องเป็นไปตามมาตรฐาน มอก. (กรณีเป็นมาตรฐานบังคับ)
- (2) เพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบพิกัด 7308 ว่านำเข้าตรงตามพิกัดหรือไม่ หรือหลบเลี่ยงนำสินค้าเหล็กอื่นเข้ามาเพื่อเลี่ยงภาษีอากร
- (3) ในขณะที่ยังไม่มีมาตรฐาน ควรมีหน่วยงานตรวจสอบผลิตภัณฑ์เหล็กที่นำมาประกอบโครงสร้างเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค

3. ข้อเสนอแนวทางแก้ไขวิกฤตอุตสาหกรรมเหล็ก

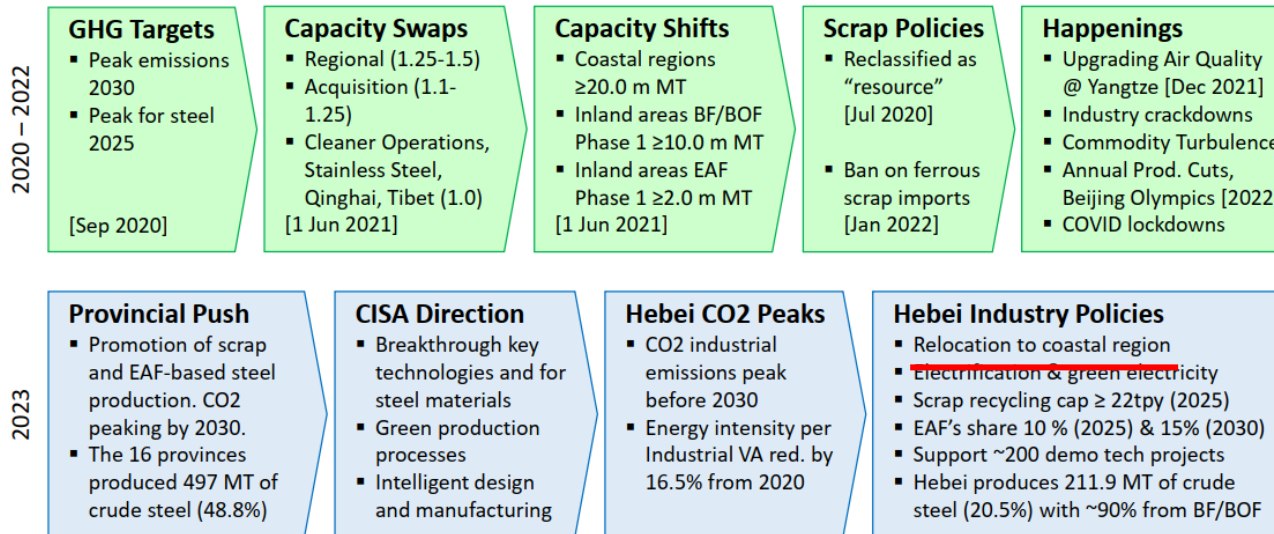
3.3 การพิจารณาขยายระยะเวลาบังคับใช้มาตรการห้ามตั้งหรือขยายโรงงานผลิตเหล็กเส้นเสริมคอนกรีต หรือเหล็กแท่งเล็กสำหรับเหล็กเส้นเสริมคอนกรีต

นโยบายประเทศจีน มีแนวโน้มที่ประเทศจีนจะเพิ่มการลงทุนนอกประเทศ

CHINA POLICIES THAT HAVE IMPACT ON ASEAN STEEL INDUSTRY

Policies in China are likely to lead to further offshore investments out of China, higher quality steel product exports and possibility more scrap generation, imports and use in steel making facilities in the country

Source: Worldsteel

Note: China has implemented an EPD system for producers to report the embodied carbon in their products

23

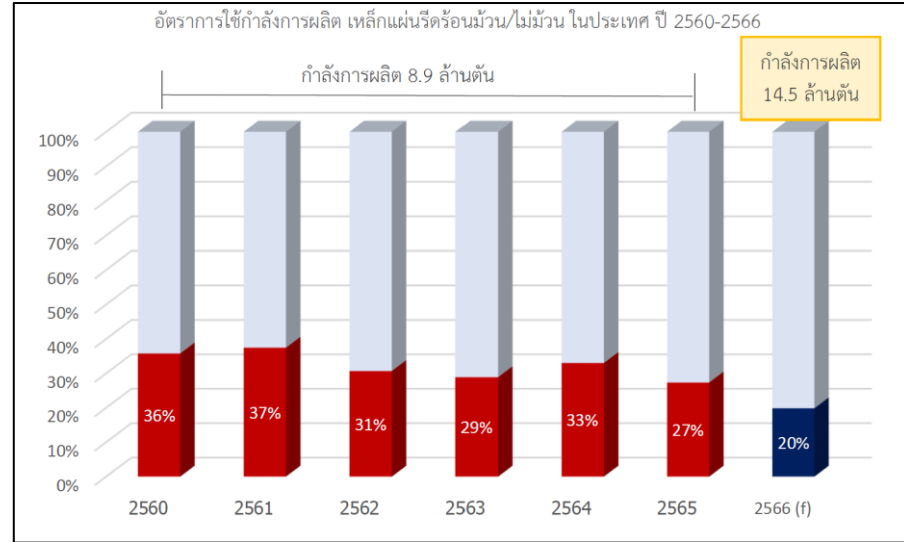
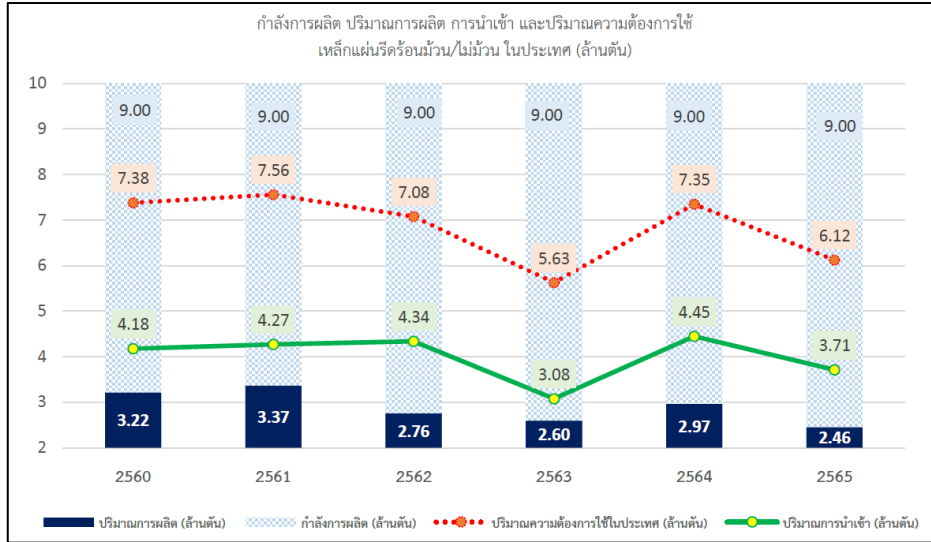
ข้อเสนอ

ขยายระยะเวลาบังคับใช้มาตรการฯ เป็นการชั่วคราวต่อไปอีก 5 ปี (มาตรการหมดอายุ 10 ม.ค. 68) เนื่องจากอัตราการใช้กำลังการผลิตยังอยู่ในระดับต่ำ (ปี 2566 (ม.ค.-ต.ค.) ประมาณ 28.5%)

3. ข้อเสนอแนะทางแก้ไขวิกฤตอุตสาหกรรมเหล็ก

3.4 การพิจารณาบังคับใช้มาตรการห้ามตั้งหรือขยายโรงงานผลิตเหล็กแผ่นรีดร้อน

สถานการณ์

ประเทศไทย: อุตสาหกรรมเหล็กแผ่นรีดร้อนปัจจุบันมีกำลังการผลิต 9 ล้านตัน แต่มีปริมาณการผลิตในประเทศเพียง 2.46 – 3.37 ล้านตันเท่านั้น หรือคิดเป็นอัตราการใช้กำลังการผลิตเพียง 27-37% เท่านั้น อีกทั้งในปี 2566 จะมีผู้ผลิตรายใหญ่เพิ่ม 1 ราย กำลังการผลิต 5.6 ล้านตัน จะส่งผลให้อัตราการใช้กำลังการผลิตในประเทศเหลือเพียง 20% เท่านั้น

มาเลเซีย: ได้กำหนดนโยบายระงับการลงทุนอุตสาหกรรมเหล็กในประเทศชั่วคราวเป็นระยะเวลา 2 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม 2023 ซึ่งครอบคลุมการประเมินคำขอปัจจุบัน คำขอใหม่ การโอนใบอนุญาต การขยายโรงงาน เพื่อแก้ปัญหากำลังการผลิตส่วนเกินในประเทศ

3. ข้อเสนอแนะทางแก้ไขวิกฤตอุตสาหกรรมเหล็ก

3.4 การพิจารณาบังคับใช้มาตรการห้ามตั้งหรือขยายโรงงานผลิตเหล็กแผ่นรีดร้อน (ต่อ)

ข้อเสนอ

พิจารณาบังคับใช้มาตรการห้ามตั้งหรือขยายฯ สำหรับโรงงานผลิตเหล็กแผ่นรีดร้อนชั่วคราวเป็นระยะเวลา 5 ปี เช่นเดียวกับกรณี เหล็กเส้น และเหล็กแท่งเล็ก เพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบปัญหาการล้นการผลิตเกินความต้องการบริโภค (Over Supply) และปัญหาการใช้อัตราการผลิตต่ำ (Under Utilization) ส่งผลให้ผู้ประกอบการเหล็กในประเทศไม่สามารถใช้กำลังการผลิตที่มีอยู่ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ รวมถึงป้องกันการเคลื่อนย้ายเครื่องจักรเก่าด้วยคุณภาพและมีเทคโนโลยีที่ล้าสมัยจากต่างประเทศเข้ามายังประเทศไทยซึ่งอาจส่งผลให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมได้

หมายเหตุ:

1. ทั้งนี้อาจจะพิจารณาบังคับใช้มาตรการรวมถึงโรงงานผลิตสินค้าเหล็กประเภทอื่นๆ ที่มีอัตราการใช้กำลังการผลิตต่ำในลักษณะเดียวกัน
2. ยกเว้นกรณีการลงทุนเพิ่มเพื่อจุดมุ่งหมายในการช่วยเพิ่มอัตราการใช้กำลังการผลิตของเครื่องจักรในปัจจุบัน ยกตัวอย่างเช่น การปรับปรุงคุณภาพ การปรับปรุงชั้นคุณภาพ หรือลดต้นทุน เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะทางแก้ไขวิกฤตอุตสาหกรรมเหล็ก

3.5 พิจารณาการควบคุมการออกใบอนุญาตนำเข้าสินค้าเหล็ก (มอก.) ให้กับผู้นำเข้ารายใหม่

ข้อเสนอ

- (1) เข้มงวดการออกใบอนุญาตนำเข้าสินค้าเหล็กเพิ่มเติม โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าที่มีการแข่งขันระหว่างผู้ผลิตในประเทศและผู้ที่ได้รับใบอนุญาตนำเข้า เนื่องจากสินค้าผู้ผลิตในประเทศกำลังการผลิตนั้นสามารถใช้งานได้จริงเพียง 33% ซึ่งแสดงว่ากำลังการผลิตของผู้ประกอบการในประเทศนั้นเพียงพอต่อความต้องการใช้งาน
- (2) การกำหนดอายุ (เดิมและขออนุญาตใหม่/การตรวจติดตาม/ค่าธรรมเนียมการขอใบอนุญาตให้สอดคล้องกับกรณีในประเทศอื่นบังคับใช้

เปรียบเทียบอายุและค่าใช้จ่ายใบอนุญาตของไทยและต่างประเทศ	หัวข้อ	TIS (Thailand)	MS (Malaysia)	IS (India)	ACRS (Australia)	UK CARES
อายุ (ปี)		ไม่มี	1	2	1	1
การตรวจติดตาม		1 Time/3 Years	1 Time/Year	1 -2 Times/2 Years	1 Time/Year	2 Times/Year
ค่าสมัคร		10,000	20,000	570	241,980 - 422,878	177,222
ค่าตรวจโรงงาน		30,000	48,000	10,944	211,439 - 270,172	815,663
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ		50,000	50,000	50,000	60,000*	140,000*
ค่าใบอนุญาต		3,000	5,600	285	103,370	199,374
ค่าภาษีประจำปี		-	6,800	73,530*		487,359
รวมค่าใช้จ่าย		93,000	130,400	135,329	675,522 - 694,317	1,819,618

3. ข้อเสนอแนะทางแก้ไขวิกฤตอุตสาหกรรมเหล็ก

3.6 การเข้มงวดในการรายงานข้อมูลตามแบบแจ้งข้อมูลการประกอบกิจการโรงงานรายเดือน (ร.ง.8)

ข้อกำหนด

มาตรา 8 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการประกอบกิจการ โรงงานให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อให้โรงงานจำพวกใดจำพวกหนึ่งหรือทุกจำพวกตามมาตรา 7 ต้องปฏิบัติตามในเรื่องดังต่อไปนี้

(7) กำหนดข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการประกอบกิจการ โรงงานที่ผู้ประกอบกิจการ โรงงานต้องแจ้งให้ทราบเป็นครั้งคราวหรือตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

มาตรา 46 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 (6) หรือ (7) หรือประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ข้อเสนอ

กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องรายงานข้อมูลประจำเดือน และบังคับใช้บทลงโทษอย่างจริงจัง เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์สถานการณ์อุตสาหกรรม

3. ข้อเสนอแนะทางแก้ไขวิกฤตอุตสาหกรรมเหล็ก

3.7 การสนับสนุนนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม

1. มาตรการร่วมมือเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำระหว่างภาคอุตสาหกรรมเหล็กและภาครัฐ อาทิ กองทุนหรือเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อลดการใช้พลังงานและลดการปลดปล่อยคาร์บอน
2. มาตรการสนับสนุนให้สินค้าที่ผลิตจากโรงงานที่ได้รับรองโรงงานสีเขียว (Green Industry) ได้รับการสนับสนุนในโครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
3. การควบคุมสินค้านำเข้าให้มีมาตรการควบคุมการปล่อยมลพิษเช่นเดียวกับอุตสาหกรรมเหล็กในประเทศ เช่น มีการติดตั้งระบบตรวจวัดมลพิษทางอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติอย่างต่อเนื่อง (Continuous Emission Monitoring System :CEMs) และมีการควบคุมการปล่อยสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงานเช่นเดียวกับอุตสาหกรรมในประเทศ

ขอบคุณครับ